

SUOMEN KIELI YHDISTÄÄ

Haningessa suomalainen esikoulutoiminta tunnetaan nimellä Kantele. Handenissa sijaitsevan Tallenin esikoulun kahdella suomenkielisellä Kantele-osastolla on jo kohta 40 lasta. Toimintaa yhdistävät suomalaiset perinteet ja tietenkin suomen kieli.

Sivu 2

VÄHEMMISTÖLAKI MUUTTUU 1. TAMMIKUUTA 2019

Ruotsin hallitus tiukentaa vähemmistölakia, koululakia ja sosiaalipalvelulakia tammikuusta alkaen. Muutosten tavoitteena on vahvistaa kansallisten vähemmistöjen oikeuksia ja kansallisten vähemmistökielien asemaa.

Sivu 5

SUOMEN KIELEN HALLINTO- ALUEEN NEUVONPITORYHMÄ

Ryhmän kokoonpano ei ole vielä valmis, joten kokoontumisajankohdista ei ole päätetty.

Sivu 5

OM HANINGE PÅ FINSKA

Om Haningesta *suomeksi* är en informations-tidning för Haninges finskspråkiga minoritet. Vi tar upp viktiga frågor som berör den finskspråkiga minoriteten i kommunen.

Läs mer på svenska på sidorna 6-7

Tallenin esikouluosasto Kantele 1:ssä kolmevuotiaat Eveliina ja Eveliina laittavat ruokaa samalla

kuin yksivuotias Cassandra leikkii nukkesängyssä. Kuva: Martin von Pfaler.

SUOMEN KIELI JA SUOMALAISET PERINTEET YHDISTÄVÄT

Haningsessa suomalainen esikoulutoiminta tunnetaan nimellä Kantele. Handenissa sijaitsevan Tallenin esikoulun kahdella suomenkielisellä Kantele-osastolla on jo kohta 40 lasta. Toimintaa yhdistävät suomalaiset perinteet ja tietenkin suomen kieli. Ensi vuonna toiminta muuttaa aivan uusiin tiloihin.

Kolmevuotias Eveliina on jo jonkin aikaa hääriillyt leikkihellän ääressä. Yhtäkkiä hän tuo minulle kattilan täynnä palikoita.

– Ensin on syötävä ruokaa, sitten vasta saa karkkia.

Handenissa sijaitsevan Tallenin esikoulun Kantele 1 ja Kantele 2 -osastoilla sekä lapset, että henkilökunta, puhuvat suomea. Suomen liput koristavat tilavaa huonetta, jossa lapset leikkivät ja askartelevat.

Kanteleen pienlapsiosastolla on tällä hetkellä

15 1-3-vuotiasta lasta. Lisää on tulossa keväällä, kun neljä uutta lasta aloittaa osastolla.

– On hauska, että osastomme kasvaa, sanoo esikoulupedagogi Leena Djioui, jolla on kahdenkymmenen vuoden kokemus lastenhoitoalalta.

Kanteleen pienlapsiosastolla tapaamme Leenan lisäksi Jane Torningin ja Jonna Nevalaisen. Kantele on ollut toiminnassa jo niin pitkään, että Jonnalla on siitä omia lapsuusmuistoja.

– Olin itse lapsena osastolla ja muistan hyvin vielä joulujuhlat. Niitä järjestämme vieläkin.

Suomen kieli ja suomalaiset perinteet yhdistävät Kanteleen lapsia ja molempien osastojen toimintaa.

– Toimintamme perustuu samaan pedagogiikkaan, kuin ruotsinkielisilläkin osastoilla. Mutta kieli yhdistää meitä ehkä enemmän kuin mikään muu, Leena toteaa.

Esikoulutoimintaa Haningsessa on jo kymmenkunta vuotta ohjannut Reggio Emilia -niminen pedagogiikka, jossa uskotaan lapsen kykyihin ja luonnolliseen mielenkiintoon ympäristöään kohtaan. Lapselle annetaan mahdollisuus omin päin tutkia asioita.

– Poimimme pedagogiikasta sen parhaat puolet, Leena kertoo.

Lapsia kohdellaan tänä päivänä varsin eri lailla kuin kaksikymmentä vuotta sitten. Kehitys on ollut nopeaa ja ajan henki on muuttunut.

– Tänäpäin emme enää käytä aikuisen valtaa niin kuin teimme ennen. Kohtelemme lapsia kunnioittaen ja näemme jokaisen heistä yksilönä. Annamme heille vapauden kokea asioita ilman, että heitä jarrutetaan, Leena kertoo.

Tämä ei kuitenkaan merkitse, että Kantelella sovellettaisiin niin sanottua vapaata kasvatusta.

– Asetamme lapsille selvät raamit. Ero on pikemminkin siinä, ettemme pakota heitä mihinkään, Leena selvittelee.

Kuvassa lastenhoitaja Jane Torning, Haningen vähemmistökoordinoija Sanna Rantamäki, lastenhoitaja Jonna Nevalainen ja esikoulupedagogi Leena Djioui. Kuva: Martin von Pfaler.

Moderni tekniikka avustaa Leenaa, Janea ja Jonnaa heidän pedagogisessa työssään. Osaston iPadejä käytetään myös dokumentointiin. Vanhemmat pystyvät Unikum-järjestelmässä seuraamaan, miten heidän lapsensa kehittyvät. Jokaisella lapsella on järjestelmässä oma sivunsa.

– Järjestelmän kautta voimme pitää yhteyttä vanhempiin ja he pääsevät vuorostaan aktiivisemmin osallistumaan toimintaamme. Unikumissa voimme kertoa asioista, joista ei aina ehdi puhua, kun lapsi haetaan esikouluun, Leena toteaa.

Ensi vuoden aikana Kanteleen molemmat osastot siirretään uuteen rakennukseen Vikinga-koulun viereen. Kaksikerroksiseen taloon mahtuu kahdeksan esikouluosastoa.

– Silloin voimme syventää yhteistyötä Kanteleen isompien esikoululasten osaston kanssa ennestään, kun osastot ovat fyysisesti vierekkäin, Jane mietiskelee.

Suomenkielisiä esikoululapsia on siis yhteensä kohta nelisenkymmentä. Mutta niitä voisi olla enemmänkin.

– Meillä on tilaa kaikille, jotka haluavat. Avaamme uuden, suomenkielisen osaston, jos lapsimäärä vielä kasvaa, Leena naureskelee.

Kuva: Martin von Pfaler

NEUVONPITORYHMÄN KOKOUKSET VUONNA 2019

Suomen kielen hallintoalueen neuvonpitoryhmän kokoonpano seuraavana istuntokautena ei ole vielä valmis ja siksi kokoontumisajankohdista ei ole vielä päätetty vuodelle 2019.

Ajasta ja paikasta ilmoitetaan hyvissä ajoin paikallislehdessä Mitti i Haninge sekä kunnan suomenkielisillä verkkosivuilla, haninge.se/suomeksi.

HYVÄÄ JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA!

Haningen kunnan suomen kielen hallintoalue ja tämän lehden toimitus haluaa kiittää kuluneesta vuodesta ja toivottaa kaikille Haningen suomalaisille oikein hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta!

HALUATKO LUUTSIKSI?

Suomenkielisenä luotsina pääset auttamaan Haningen suomenkielisiä asukkaita suomeksi. Mikäli olte kiinnostunut, ota yhteyttä vähemmistökoordinoija Sanna Rantamäkeen, puh. 08-606 88 73, sanna.rantamaki@haninge.se.

MUUTOKSET VÄHEMMISTÖLAKIIN ASTUVAT VOIMAAN 1.1.2019

Ruotsin hallitus tiukentaa vähemmistölakia tammikuusta alkaen. Muutosten tavoitteena on vahvistaa kansallisten vähemmistöjen oikeuksia ja kansallisten vähemmistökielien asemaa.

Myös koululakiin ja sosiaalipalvelulakiin tehdään vuoden vaihteessa muutoksia. Muutokset koskevat vähemmistökielistä henkilökuntaa.

Suomen kielen hallintoalueeseen kuuluville kunnille lainmuutokset merkitsevät muun muassa tiedottamisvelvollisuuden laajenemista, neuvonpitotoiminnan vahvistamista, lapsia ja nuoria koskevien velvoitteiden laajenemista sekä suomenkielisen esikoulutoiminnan tarjoamista.

Velvoitteita laajennetaan myös vanhustenhuollon alueella. Lainmuutoksen astuttua voimaan hallintoalueen kunnilta vaaditaan, että ne pystyvät tarjoamaan vanhustenhuoltoa hallintoalueen kielellä.

– Haningen kunta täyttää jo tänä päivänä useimmat lainmuutosten asettamista vaatimuksista. Kunta tarjoaa sekä esikoulutoimintaa, että peruskoulutoimintaa suomeksi ja suunnitteilla on myös suomenkielinen hoivakoti senioreille, Haningen kunnan vähemmistökoordinoija Sanna Rantamäki toteaa.

– Myös tiedottamisessa olemme päässeet pitkälle. Meillä on laaja, suomenkielinen kotisivu ja sen lisäksi suomenkielinen tiedotuslehtemme *Om Haninge | sta suomeksi* ilmestyy 2–3 kertaa vuodessa, Rantamäki jatkaa.

Muutokset vähemmistölakiin, koululakiin ja sosiaalipalvelulakiin ovat Lennart Rohdinin johtaman selvityksen tulosta. Selvitys tehtiin viime talvena ja jätettiin eduskunnan päätettäväksi maaliskuussa 2018.

Bild: Martin von Pfaler

Sagostund på den finskspråkiga förskoleavdelningen Kantele 2 på Tallens förskola i Handen.

FINSKA SPRÅKET OCH FINSKA TRADITIONER FÖREAR

Den finskspråkiga förskoleverksamheten i Haninge går under namnet Kantele. På Tallens förskola i Handen inryms två finskspråkiga Kantele-avdelningar med sammanlagt uppemot 40 barn. Gemensamt för dem alla är det finska språket och de finländska traditionerna.

Treåriga Eveliina har stökat vid spisen en god stund. Plötsligt kommer hon med en kastrull full med klossar.

– Först äter man mat, sen får man godis.

På Tallens förskola i Handen finns avdelningarna Kantele 1 och 2, där både barnen och personalen talar finska. Finska flaggor pryder den rymliga lokalen, där barnen leker och pysslar.

Småbarnsavdelningen på Kantele har 15 barn i åldrarna 1-3 år. Ytterligare fyra väntas börja till våren.

– Det är kul att vår avdelning växer, säger förskolepedagog Leena Djioi, som har tjugo års erfarenhet inom barnomsorgen.

På Kanteles småbarnsavdelning träffar vi även Jane Torning och Jonna Nevalainen.

Kantele har funnits så pass länge, att Jonna har egna barndomsminnen från avdelningen.

– Jag gick själv på avdelningen och minns julfesten väl. Den traditionen lever fortfarande.

Det finska språket och de finländska traditionerna förenar barnen på Kantele och verksamheten på de båda avdelningarna.

– Vår verksamhet baseras på samma pedagogik som på de svenskspråkiga avdelningarna. Men språket för oss samman mer än något annat, konstaterar Leena.

Förskoleverksamheten i Haninge har redan i ett tiotal års tid inspirerats av Reggio Emilia-pedagogiken, där man tror på barnets förmåga och naturliga nyfikenhet för sin omgivning. Barnet ges möjlighet att på egen hand upptäcka världen.

(forts. från föregående sida)

– Vi plockar det bästa från pedagogiken, berättar Leena.

Idag behandlas barn väldigt annorlunda än för tjugo år sedan. Utvecklingen har gått snabbt och tidsandan har förändrats.

– Vi använder inte längre vuxenmakt såsom vi gjorde förut. Vi behandlar barnen med respekt och ser på var och en av dem som en individ. Vi ger dem friheten att uppleva saker utan att bromsa dem, säger Leena.

Det betyder dock inte, att Kantele tillämpar så kallad fri uppfostran.

– Vi ger barnen tydliga ramar. Skillnaden ligger snarare i att vi inte tvingar dem till något, förklarar Leena.

Den moderna tekniken hjälper Leena, Jane och Jonna i deras pedagogiska arbete. Avdelningens iPadar används även till dokumentering. I Unikum kan föräldrarna följa hur deras barn utvecklas. Alla barn har sin egen personliga hemsida i systemet.

– Genom systemet kan vi hålla kontakt med föräldrarna, som i sin tur kan delta mer aktivt i vår verksamhet. I Unikum kan vi berätta om sådant som man inte alltid hinner tala om i samband med hämtning eller lämning, säger Leena.

Nästa år flyttar Kanteles båda avdelningar till ett nybyggt hus intill Vikingaskolan. I byggnaden, som blir två våningar hög, inryms åtta förskoleavdelningar.

– Då kan vi fördjupa samarbetet med Kanteles storbarnsavdelning, när avdelningarna ligger vägg i vägg med varandra, funderar Jane.

Tillsammans blir de finskspråkiga förskolebarnen är snart närmare fyrtio stycken till antalet. Men de kunde vara fler.

– Vi har plats för alla som vill. Vi öppnar upp ytterligare en finskspråkig avdelning om antalet barn ökar, skrattar Leena.

SAMORDNINGSGRUPPENS MÖTEN UNDER 2019

Sammansättningen av samordningsgruppen för finskt förvaltningsområde för nästa mandatperiod är ännu inte klar och därför har inte datum för gruppens sammanträden kunnat bestämmas.

Plats och tid för nästa möte meddelas i god tid i förväg i lokaltidningen Mitt i Haninge samt på kommunens finskspråkiga hemsida, haninge.se/suomeksi.

MINORITETSLAGEN SKÄRPS FRÅN 1 JANUARI

Från den 1 januari 2019 träder ändringar i lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk i kraft. Ändringarna förstärker rättigheterna för bland annat sverigefinnar samt minoritetsspråket finska. Vid årsskiftet träder även ändringar i skollagen i kraft vad gäller förskola på nationella minoritetsspråk samt ändringar i socialtjänstlagen gällande personal med kunskaper i minoritetsspråken.

LUE SUOMALAISIA LEHTIÄ

Kunnan kirjastoissa voit seuravia suomalaisia uutis- ja aikakauslehtiä:

Handen:

Apu, ET-lehti, Helsingin Sanomat, Kaksplus, Kodin kuvalehti, Ruotsin suomalainen, Suomen kuvalehti, Suomen Uutisviikko ja Tieteen kuvalehti

Brandbergen ja Västerhaninge:

Kotiliesi, Ruotsin suomalainen ja Suomen Uutisviikko.

SEURAA, MITÄ KUNNASSA TAPAHTUU

Haningen kunnan suomenkielinen verkkosivusto löytyy osoitteesta haninge.se/suomeksi

YHTEYSTIEDOT / KONTAKTUPPGIFTER

Toimitus / Redaktion:

Martin von Pfaler, suomenkielinen verkkotoimittaja / finskspråkig webbredaktör,
070-577 56 61, martin.vonpfaler@haninge.se
Sanna Rantamäki, vähemmistökoordinoija / minoritetssamordnare,
08-606 88 73, sanna.rantamaki@haninge.se

Vastaava julkaisija / Ansvarig utgivare:

Anna Berglund, tiedotuspäällikkö / kommunikationschef,
08-606 79 67, anna.berglund@haninge.se

Etusivun kuvat / Bilder på framsidan: Mostphotos.

Haninge
kommun